

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.III.38.095/2015/2.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás előadó bíró, Dr. Dobó Viola bíró

A felperes: ...

A felperes képviselője: ... Ügyvédi Iroda, ügyintéző ügyvéd: Dr. ...

Az alperes: Emberi Erőforrások Minisztere

Az alperes képviselője: Dr. ... jogtanácsos

A per tárgya: egyházi nyilvántartási ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes

A felülvizsgálati kérelem sorszáma: 8.

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2014. február 28-án kelt, 2.K.31.970/2013/7. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.K.31.970/2013/7. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 30.000.- (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 30.000.- (harmincezer) forint kereseti és 70.000.- (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A 8/2012. (II.29.) OGY. határozat (a továbbiakban: OGY. határozat) 8. pontjában szereplő felperes 2013. február 28-án kérelmet terjesztett elő az alpereshez, melyben az egyházakról vezetett nyilvántartásba való bejegyzését kérte az Alkotmánybíróság 6/2013 (III.1) AB határozatára (a továbbiakban: AB határozat) és a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény (a továbbiakban: Ehtv.) 16. §-ra hivatkozva. Az

alperes a 2013. április 17-én kelt levelében (a továbbiakban: határozat) az Ehtv.-nek az AB határozat után hatályban maradt 7. § (4) bekezdésére és 16. §-ra utalva tájékoztatta a felperest, hogy a nyilvántartásba vételre nincs lehetőség.

A kereseti kérelem

- [2] A határozatot a felperes keresettel támadta kérve annak bíróság felülvizsgálatát.

Az elsőfokú ítélet

- [3] A közigazgatási és munkaügyi bíróság az alperes határozatát hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra kötelezte. Az indokolás szerint a téves alakisággal kibocsátott levél határozatnak minősül, érdemi döntést tartalmaz, bírósági felülvizsgálatának nincs akadálya. Az ügy érdemében az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, a támadott határozat nem felel meg az AB határozat 217. pontjában írtaknak. E pont szerint ugyanis a felperesi kérelem előterjesztésekor és a határozat meghozatalakor sem volt akadálya annak, hogy az alperes a felperest, mint egyházi jogállását el nem vesztett egyházat vegye nyilvántartásba. Az Ehtv. 7. § (4) bekezdésének és 15.-16. §-inak megsemmisítésére irányuló indítvány elutasítása okszerűen következett az AB határozat indokolásának 218. és 219. pontjából, mely pontokkal ellentétes az alperesi álláspont. A 219. pont egyértelműen rögzíti, miszerint ... „ezek alapján önmagukban nem kizárt az Országgyűlés által elismert és a Mellékletben szereplő egyházakon kívül más vallási közösségek egyházi jogállásának fenntartása sem.” Tekintettel arra, hogy az AB határozat erga omnes hatályú, így az alperes alaptalanul helyezkedett arra az álláspontra, hogy a felperes egyházként történő nyilvántartásba vételének a határozat meghozatalakor országgyűlési elismerés és Ehtv. módosítás volt a feltétele.
- [4] A bíróságnak a megismételt eljárásra adott utasítása szerint az alperesnek elsőként vizsgálnia kell, hogy a 2013. február 28.-i kérelem tekintetében az Ehtv. hatályos rendelkezései alapján miként kell eljárnia. Ehhez kapcsolódóan nyilatkoznia szükséges a felperest arra, kérelmét milyen tartalommal tartja fenn.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [5] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet elsődlegesen annak hatályon kívül helyezése és a kereset elutasítása, másodlagosan az ítélet indokolása megváltoztatása iránt. Érvelése szerint az ítélet sérti az Ehtv. 7. § (4) bekezdését, 15. §-át és 16. §-át. Rámutatott arra, az alperes a regisztratív hatályú felperesi nyilvántartásba vételt a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján nem tehetette meg. E nyilvántartásba vétel jogalapját az AB határozat, illetve annak

indokolása nem teremtette meg, az alkotmánybírószági határozatok mindenkire kötelező voltát nem vitatta, de az alperes csak konkrét jogszabályi rendelkezések alapján járhat el. Ennek megfelelően - országgyűlési döntés hiányában - az alperes sem az Országgyűlés által elismert egyházak 2013. július 31-ig vezetett, sem a bevett egyházak 2013. augusztus 1-jétől hatályos nyilvántartásába nem veheti fel a felperest, mivel annak jogszabályi feltételei hiányoznak. Ez nincs összefüggésben az Alkotmánybíróság azon megállapításával, mely szerint a határozata által érintett vallási közösségek nem veszítették el az egyházi jogállást. Az alperes a jogerős ítélet indokolásának megváltoztatásának iránti kérelme körében előadta, az ítélet több ellentmondást is tartalmaz, így vitatta a 3. oldal második bekezdésében és utolsó bekezdésében foglaltakat.

- [6] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Okfejtése szerint a támadott ítélet nem jogszabálysértő. Az alperes határozata és a bíróság előtti érvelése teljes mértékben megkerüli az AB határozatból következő jogalkalmazói kötelezettséget, és a hatályban maradt egyházügyi jogszabálynak olyan értelmezésével tagadja meg a felperes nyilvántartásba vételét, amely nem csupán az Alkotmánybíróság határozatának szó szerinti értelmével, de az abban foglalt alkotmányos megfontolásokkal is szöges ellentétben áll.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [7] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.
- [8] A Pp. 275. § (1) és (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A jogerős ítélet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálható felül.
- [9] A Kúria rámutat arra, az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból téves jogi következtetésre jutott, döntésével és annak indokaival a legfelsőbb bírói fórum nem ért egyet.
- [10] A Kúria a Kfv.II.37.893/2015/2. számú ítéletében a jelen perbelivel azonos jogkérdésben döntött. A Kúria jelen ügyben eljáró tanácsa mindenben osztja ezen ítéletben foglaltakat, az abban írtaktól nem kíván eltérni.
- [11] E szerint az OGY. határozat 2012. február 29-én a felperes egyházkénti elismerését elutasította. Az AB határozat úgy rendelkezett, hogy az Ehtv. 34. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenes, ezért a hatályba lépéstől kezdve nem alkalmazható. Ezzel a felperesre nézve rendezetlen jogi helyzet állt elő, amelyben az egyházi jogállása értelmezhetetlen volt. Az a felperesi fevetés, hogy az AB határozat indokolásának 217. pontjában az Alkotmánybíróság megteremtette volna a kötelező nyilvántartásba vétel jogszabályi alapját téves. A Kúria többi ítéletében rámutatott, az AB határozatban foglalt jogszabályi rendelkezések

megsemmisítése ellenére a felperes egyházi jogállását nem nyerte vissza, az pusztán az AB határozatból nem vezethető le. Az Alkotmánybíróság is rögzítette, hogy a miniszteri bejegyzés csak deklaratív jellegű, így az egyházi jogállásukat megtartott vallási közösségeket nyilvántartásba kell venni. A felperes nem tartotta meg egyházi jogállását, az 2012. január 1-jén megszűnt. A bekövetkezett jogszabályváltozások, azok visszamenőleges megsemmisítése ellenére azt sem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy időközben a bírósági nyilvántartásba vétel módja is megváltozott. Ezzel már a korábbi feltételek maradéktalan érvényesülése is megszűnt, továbbá az AB határozat sem írt elő az Országgyűlés számára jogalkotási kötelezettséget a korábbi egyházi jogállás újraszabályozására.

- [12] A kérelem benyújtásakor az Ehtv., mint az elismerést megalapozó jogszabályi rendelkezés hiányában az alperes nem volt abban a helyzetben, hogy a nyilvántartásba vétellel az egyházi jogállást létrehozza. A jogalkotó ezt a hiányt a 2013. évi CXXXIII. törvénnyel pótolta, bevezette a vallási közösség jogállást, illetve a bevett egyház fogalmát. A felperes nyilvántartása 2013. szeptember 1-jétől a miniszter általi közzététellel rendezett. Az alperes - figyelemmel arra, hogy az AB határozat az Ehtv. 7. § (4) bekezdését, 15. és 16. §-át nem semmisítette meg - a felperest az Országgyűlés döntésének hiányában nyilvántartásba venni nem tudta.
- [13] Hangsúlyozandó az is, hogy a nyilvántartásba vételről való döntés meghozatalakor a hatályos szabályok alkalmazása nem volt mellőzhető. Az elsőfokú bíróság tévedésben volt azért is, mert az Alaptörvény VII. cikke a határozathozatal idején úgy rendelkezett, hogy vallási közösségek léteznek, amelyeket az Országgyűlés sarkalatos törvényben egyházként ismerhet el és amelyekkel az állam a közösségi célok érdekében együttműködik. Az Alaptörvény VII. cikke a jogerős ítélet meghozatalakor a bevett egyházat és a vallási közösséget nevesítette, az egyházi jogállást nem ismerte, így annak nyilvántartásba vételére sem a döntéshozatalakor, sem a megismételt eljárásban nem volt jogszabályi lehetőség.
- [14] Az elsőfokú bíróság jogszabályi háttér nélkül, az AB határozat kiterjesztő értelmezésével hozta meg döntését, figyelmen kívül hagyta a Pp. 339. § (1) bekezdését.
- [15] A Kúria jelen ítélet tartalmára tekintettel az alperesnek az elsőfokú ítélet indokolása megváltoztatására vonatkozó másodlagos kérelméről a döntést mellőzte.
- [16] A felülvizsgálati bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdésére tekintettel hatályon kívül helyezte és a felperes alaptalan keresetét elutasította.

Az döntés elvi tartalma

- [17] *Az Alkotmánybíróság határozata hiányzó jogszabályi rendelkezéseket nem pótol, így az egyházkénti nyilvántartásba vétel jogszabályi feltételeinek teljesítése hiányába az erre irányuló kérelmet el*

kell utasítani.

Záró rész

- [18] A pervesztes felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében köteles az alperes részére felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére. A feljegyzett kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket az 1990. évi XCIII. törvény 43. § (3) bekezdésére és 50. § (1) bekezdésére, valamint a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-ára figyelemmel - mivel a felperes személyes illetékmentes - az állam viseli.
- [19] A felülvizsgálati bíróság döntését a Pp. 274. § (1) bekezdésére tekintettel tárgyaláson kívül hozta meg.
- [20] A jogerős ítélet ellen a Pp. 271. § (1) bekezdése e) pontjára figyelemmel nincs helye felülvizsgálatnak.

Budapest, 2016. március 30.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Dobó Viola s.k. bíró

A kiadmány hitelével:
tisztviselő